

Kirkjuþing 2020.

1.mál-Þskj. 1.

Skýrsla kirkjuráðs.

(Lagt fyrir 60. kirkjuþing 2020)

Flutt af kirkjuráði.

Frms. Agnes M. Sigurðardóttir

Fundur kirkjuráðs hefst alltaf á ritningarlestri og bæn. Kirkjuráðsfulltrúar minna sig á í hvers nafni þeir starfa og hafa í huga orð postulans: „Verið með sama hugarfari sem Kristur Jesús var“ Fil. 2:5. Fundurinn er falinn Jesú sem sagði: „Biðjið og yður mun gefast, leitið og þér munuð finna, knýið á og fyrir yður mun upp lokið verða. Því að hver sá öðlast sem biður, sá finnur sem leitar, og fyrir þeim sem á knýr mun upp lokið verða“ Matt. 7:7-8.

Inngangur.

Biskup Íslands, Agnes M. Sigurðardóttir, er forseti kirkjuráðs lögum samkvæmt. Auk biskups sitja í ráðinu fjórir fulltrúar kjörnir af kirkjuþingi til fjögurra ára, tveir leikmenn og tveir guðfræðingar. Kjörnir fulltrúar í kirkjuráði eru sr. Arna Grétarsdóttir, sóknarprestur á Reynivöllum, Kjalarnesprófastsdæmi, sr. Axel Árnason Njarðvík, héraðsprestur í Suðurprófastsdæmi, Stefán Magnússon, bóndi í Fagraskógi, Eyjafjarðar- og Þingeyjarprófastsdæmi og Svana Helen Björnsdóttir, verkfræðingur og doktorsnemi við Háskólann í Reykjavík, Reykjavíkurprófastsdæmi vestra. Varamenn eru Anna Guðrún Sigurvinsdóttir, verkefnastjóri hjá Brim, Berglind Hönnudóttir, starfsmaður í Austurlandsprófastsdæmi, sr. Guðrún Karls Helgudóttir, sóknarprestur í Grafarvogs-kirkju og sr. Hreinn Hákonarson, sérþjónustuprestur á Biskupsstofu. Kjörtímabili þess kirkjuráðs sem nú situr lýkur í lok kirkjuþings 2022 en það var kosið á kirkjuþingi 2018.

Starfsemi kirkjuráðs.

Almennt.

Störf kirkjuráðs byggjast á lögum um stöðu, stjórn og starfshætti þjóðkirkjunnar nr. 78/1997, með síðari breytingum, svo og starfsreglum um kirkjuráð, nr. 817/2000, með síðari breytingum. Kirkjuráð fer með framkvæmd sameiginlegra málefna þjóðkirkjunnar,

Þar á meðal verkefna sem lög og stjórnvaldsreglur ætla því og erinda sem vísað er til þess m.a. af hálfu kirkjuþings, prestastefnu, samtökum leikmanna, Alþingis og ráðherra. Ákvörðunum kirkjulegra stjórnvalda, sem heyra undir lögsögu kirkjuráðs, má skjóta til kirkjuráðs til endanlegrar úrlausnar. Undanskildar eru ákvarðanir úrskurðar- og áfrýjunarnefnda svo og ákvarðanir biskups er varða agavaldið og lausn ágreiningsefna svo og um kenningu kirkjunnar. Ákvörðunum kirkjuráðs á framkvæmdasviði kirkjulegrar stjórnsýslu verður eigi áfrýjað til kirkjuþings en fjalla má um málefnið á kirkjuþingi að frumkvæði einstakra kirkjuþingsmanna.

Kirkjuráð undirbýr kirkjuþing í samráði við forseta þingsins og forsætisnefnd. Þá undirbýr ráðið þingmál sín og veitir kirkjuþingsfulltrúum sem þess óska aðstoð við framsetningu þingmála. Kirkjuráð annast almennt framkvæmd ákvarðana þingsins ef annað er ekki ákveðið af kirkjuþingi. Kirkjuráð undirbýr af hálfu þjóðkirkjunnar tillögur til fjárveitinga til hennar á fjárlögum og hefur yfirumsjón með ráðstöfun fjár sem veitt er af opinberri hálfu til kirkjulegrar starfsemi svo og fasteignamálum þjóðkirkjunnar.

Kirkjuráð hefur farið með stjórn Jöfnunarsjóðs sókna, kristnisjóðs og kirkjumálasjóðs og úthlutað úr sjóðunum á grundvelli umsókna og fjárhagsáætlana stofnana. Í fjármálaumsýslunni felst m.a. að gera fjárhagsáætlanir og fjárlagatillögur og árita ársreikninga þeirra sjóða sem ráðið stýrir og leggur fram á kirkjuþingi.

Með lögum nr. 95/2020 sem tóku gildi 23. júlí sl. voru ákvæði í lögum um sóknargjöld o.fl., þar sem fjallað er um Jöfnunarsjóð og kristnisjóð felld brott. Ennfremur voru lög um kirkjumálasjóð felld brott.

Kirkjuráð hefur forræði og forsjá um Skálholtsstað og hefur einnig afskipti af málefnum Skálholtsskóla.

- ***Viðbótarsamningur og helstu breytingar í kjölfar hans.***

Á 58. kirkjuþingi 2019, aukakirkjuþingi, sem haldið var 28. ágúst og 4. september 2019, var samþykktur viðbótarsamningur um endurskoðun á samkomulagi milli íslenska ríkisins og þjóðkirkjunnar um kirkjujarðir og launagreiðslur presta og starfsmanna þjóðkirkjunnar frá 10. janúar 1997 (kirkjujarðasamkomulagið) og samningi íslenska ríkisins og þjóðkirkjunnar um rekstrarkostnað vegna prestsembættu og prófata, rekstrarkostnað biskupsstofu, framlag til Kristnisjóðs og sérframlög til þjóðkirkjunnar frá

4. september 1998. Fulltrúar íslenska ríkisins og þjóðkirkjunnar undirrituðu viðbótarsamninginn hinn 6. september 2019.

Markmið viðbótarsamningsins var að einfalda framkvæmd fjárhagslegs stuðnings ríkisins við þjóðkirkjuna á grundvelli framangreindra samninga og auka sjálfstæði þjóðkirkjunnar í fjármálum. Allar greiðslur ríkisins samkvæmt framangreindum samningum renna nú til Þjóðkirkjunnar-Biskupsstofu, kt. 460169-6909.

Kirkjuþing mun nú framvegis samkvæmt samningnum samþykka fjárlög þjóðkirkjunnar og ákveða með starfsreglum hvernig brugðist verður við niðurfellingu framangreindra sjóða og hvort úthlutun þess fjármagns sem þeir áður fengu, fari fram með sama hætti og áður.

Með viðbótarsamningnum er einnig stefnt að aukna sjálfstæði þjóðkirkjunnar í starfsmannamálum en frá 1. apríl 2020, hættu lög um réttindi og skyldur starfsmanna ríkisins, nr. 70/1996, að gilda um starfsfólk þjóðkirkjunnar. Prestar halda starfsréttindum sínum út skipunartíma sinn.

Áskilið hefur verið í lögum um þjóðkirkjuna að um málsmeðferð í kirkjuráði, svo og meðal annarra kirkjulegra stjórnvalda, skyldi fylgt ákvæðum stjórnarsýslulaga, nr. 37/1993, eftir því sem við gæti átt, leiddi annað eigi af ákvæðum laga eða starfsreglna sem kirkjuþing setur. Hið sama hefur almennt átt við um sérstakt hæfi kirkjulegra stjórnvalda til meðferðar einstakra mála. Með framangreindum lögum nr. 95/2020 var tilvísun í stjórnarsýslulögin í lögum um stöðu, stjórn og starfshætti þjóðkirkjunnar, felld brott.

Meginverkefni kirkjuþings 2020 er að setja starfsreglur í stað þeirra lagaákvæða sem falla brott samkvæmt fyrrgreindum lögnum. Felst það einkum í því að setja starfsreglur um fjármál þjóðkirkjunnar, gjaldskrá kirkjuþings vegna þjónustu presta, starfsreglur um starfskostnað presta og prófafa o.fl.

Með lögum nr. 95/2020, fékk kirkjuráð fékk heimild til að setja starfsreglur og gjaldskrá til bráðabirgða, með samþykki forseta kirkjuþings, ef brýna nauðsyn ber til. Gildistími þeirra starfsreglna og gjaldskrár gildir þá til næsta fundar kirkjuþings en þó ekki lengur en sex mánuði frá þeim degi að forseti kirkjuþings samþykkti þær.

Á 312. fundi kirkjuráðs, aukafundi sem haldinn var 23. júlí sl. samþykkti kirkjuráð gjaldskrá kirkjuráðs um greiðslur fyrir prestsþjónustu þjóðkirkjunnar. Um var að ræða tillögu Framtíðarnefndar, sem fjallað verður um í næsta kafla, með uppfærðum

fjárhæðum sem áður voru í gjaldskrá ráðherra um embættiskostnað sóknarpresta og aukaverk þeirra, nr. 729/2014, sbr. breytingar á skránni með auglýsingum nr. 1146/2015 og nr. 687/2016.

Kirkjuráð nýtti framangreinda heimild á ný á 313. fundi þann 12. ágúst sl. en á fundinum voru samþykktar breytingar á starfsreglum um þingsköp kirkjuþings nr. 949/2009. Breyting þessi heimilar að kirkjuþing geti farið fram í gegnum fjarfundabúnað þegar sérstakar aðstæður krefjast þess auk þess sem forseti kirkjuþings getur nú samþykkt að einstakir kirkjuþingsfulltrúar geti tekið þátt í störfum þingsins með fjarfundabúnaði, kosið og greitt atkvæði með handauppréttingu eða rafrænum hætti.

- *Framtíðarnefnd.*

Aukakirkjuþing 2019 samþykkti að beina því til kirkjuráðs að skipa sex manna nefnd vegna viðbótarsamnings milli Þjóðkirkjunnar og íslenska ríkisins. Ljóst var að mikil vinna var framundan við að semja starfsreglur sem taka eiga við þegar þær lagabreytingarnar sem samningurinn felur í sér, taka gildi. Nefndin kaus sér nafnið Framtíðarnefnd, en hennar helstu verkefni hafa verið að semja starfsreglur um kjaranefnd kirkjunnar, starfsreglur um fjármál Þjóðkirkjunnar – Biskupsstofu, gjaldskrá um greiðslur fyrir prestsþjónustu Þjóðkirkjunnar, starfsreglur um starfskostnað sóknarpresta, presta og prófasta og starfsreglur um breytingar á ýmsum starfsreglum í kjölfar lagabreytinga eftir að viðaukasamningurinn var samþykktur (Bandormur). Fyrirhugað er að þessar starfsreglur verði fram á kirkjuþingi 2020.

Fulltrúar Framtíðarnefndar og varamenn þeirra voru tilnefndir af biskupi Íslands, forsætisnefnd, kirkjuráði, löggjafarnefnd, fjárhagsnefnd og allsherjarnefnd. Kirkjuráð tók við tilnefningum og skipaði fulltrúa í nefndina. Eftirfarandi aðilar voru skipaðir aðalmenn: Anna Guðrún Sigurvinsdóttir, frá forsætisnefnd, Axel Árnason Njarðvík, frá kirkjuráði, Guðmundur Þór Guðmundsson frá biskupi Íslands, Guðrún Karls Helgudóttir, frá allsherjarnefnd, Gísli Jónasson, frá fjárhagsnefnd og Steindór R. Haraldsson, frá löggjafarnefnd. Varamenn voru skipaðir: Guðlaugur Óskarsson frá forsætisnefnd, Arna Grétarsdóttir frá kirkjuráði, Þorvaldur Víðisson frá biskupi Íslands, Anný Ingimarsdóttir, frá allsherjarnefnd, Gísli Gunnarsson, frá fjárhagsnefnd og Bryndís Malla Elíadóttir, frá löggjafarnefnd.

Kirkjuráðsfundir.

Kirkjuráð heldur fund að jafnaði einu sinni í mánuði á biskupsstofu og á þessu starfsári hefur ráðið haldið 13 fundi. Kirkjuráð hélt þrjá fundi í gegnum fjarfundabúnað vegna samkomubanns sem sett var á vormánuðum vegna Covid-19 faraldursins. Á kirkjuráðsfundum sitja auk kirkjuráðsmanna og framkvæmdastjóra skrifstofustjóri biskupsstofu og fjármálastjóri biskupsstofu þegar umræða um fjármál eru sérstaklega á dagskrá og biskupsritari sem ritar fundargerðir. Forseti kirkjuþings situr fundi kirkjuráðs þegar málefni kirkjuþings eru til umfjöllunar og formenn fastra nefnda kirkjuþings. Vígslubiskupar sitja fundi ráðsins þegar málefni biskupsstólanna eru til umfjöllunar.

Starfsfólk kirkjuráðs.

Starfsfólk kirkjuráðs eru Brynja Dögg Guðmundsdóttir Briem, framkvæmdastjóri kirkjuráðs, Guðrún Finnbjarnardóttir, fulltrúi, Arnór Skúlason, arkitekt, verkefnastjóri viðhaldsmála á fasteignasviði og Ásta Guðrún Beck, lögfræðingur, en hún hóf störf á fasteignasviði 1. september 2020. Gunnar Óskarsson, ráðsmaður í Skálholti, hóf störf í sumar en hann mun sinna verklegum framkvæmdum og viðhaldsverkefnum á fasteignum kirkjunnar í Suðurprófastsdæmi og heyrir undir fasteignasvið.

Starfshópar kirkjuráðs.

Samkvæmt reglum um stjórnslu og starfshætti kirkjuráðs eru þrjár starfshópar kirkjuráðs starfandi, lagahópur, fjármálahópur og kirkjustarfshópur. Einn til tveir kirkjuráðsmenn starfa í hverjum hópi, ásamt starfsmanni frá biskupsstofu og formanni fastanefnda kirkjuþings. Sigurbjörg Níelsdóttir Hansen, fjármálastjóri biskupsstofu starfar með fjármálahópi, séra Sr. Sigfús Kristjánsson starfaði með kirkjustarfshópi, en hann hóf störf sem sendiráðsprestur í Kaupmannahöfn 1. ágúst 2020. Séra Hreinn Hákonarson, sérþjónustuprestur á fræðslu- og kærleiksþjónustusviði var fenginn til að starfa með kirkjustarfshópi frá 3. september sl. Skúli Guðmundsson, lögfræðingur kirkjuþings, starfaði með lagahópi en lét af störfum um síðustu áramót. Ástu Guðrúnu Beck, lögfræðingi á fasteignasviði, var falið að starfa með lagahópi frá 3. september sl. Stefán Magnússon starfar með lagahópi, Svana Helen Björnsdóttir og séra Axel Árnason Njarðvík með fjármálahópi og séra Arna Grétarsdóttir með kirkjustarfshópi kirkjuráðs.

Samstarfsnefnd Alþingis og Þjóðkirkjunnar.

Samstarfsnefnd Alþingis og Þjóðkirkjunnar starfar á grundvelli laga nr. 12/1982. Samstarfsnefndina skipa af hálfu Alþingis, forseti Alþingis og einn fulltrúi tilnefndur af hverjum þingflokki, en af hálfu Þjóðkirkjunnar kirkjuráð. Forseti Alþingis og biskup landsins fara með formennsku nefndarinnar sitt árið hvor. Tilgangur nefndarinnar hennar er að vinna að auknum skilningi í löggjafarstarfi á verkefnum kirkjunnar. Samstarfsnefndin getur annars vegar sent ályktanir og tillögur til Alþingis eða einstakra nefnda þess, en hins vegar til kirkjuþings.

Nefndin hefur ekki haldið fund á starfsárinu.

Verkefni kirkjuráðs á starfsárinu.

Reglulegt kirkjuþing, 59. kirkjuþing 2019, var sett í Háteigskirkju en haldið á Biskupsstofu þann 2. nóvember 2019 og var frestað til mars, svo til júní og loks til 10. september 2020 vegna Covid-19.

Á þinginu í nóvember voru lögð fram 40 mál. Alls voru 20 mál afgreidd á þinginu í nóvember en 20 bíða síðari umræðu sem verður á framhaldsþingi sem hefst 10. september nk. Kirkjuráð lagði fram 11 mál, biskup Íslands flutti 16 mál og vígslubiskupar eitt mál. Þingmannamál voru 11 þar af eitt flutt af fulltrúa guðfræði- og trúarbragðafræði Háskóla Íslands og eitt var flutt af forsætisnefnd. Gerðir kirkjuþings eru birtar á vefsíðu kirkjunnar. Þar eru birtar breytingar á starfsreglum, nýjar starfsreglur, ályktanir og samþykktir kirkjuþings. Kirkjuráð hefur unnið að framkvæmd og kynningu þeirra mála sem kirkjuþing fól ráðinu að sinna. Jafnframt hafa samþykktar starfsreglur verið birtar í Stjórnartíðindum.

- Ályktanir kirkjuþings 2019.

Hér verður gerð grein fyrir þeim málum sem kirkjuráð flutti á kirkjuþingi og afgreiðslu kirkjuþings á þeim. Einnig verður gerð grein fyrir stöðu og framvindu mála á starfsárinu sem kirkjuþing ályktaði að vísa til kirkjuráðs. Eins og að ofan greinir þá eru 20 mál sem bíða síðari umræðu kirkjuþings 2019.

1. mál. Skýrsla kirkjuráðs til kirkjuþings um störf sín.

Kirkjuþing þakkar fyrir að upplýsinga- og kynningarmál voru tekin föstum tókum eins og kirkjuþing 2018 ályktaði.

Kirkjuþing þakkar skírarnefnd hennar störf og leggur til að hún haldi áfram vinnu sinni og kynni söfnuðum tillögur sínar.

Kirkjuþing áréttar að farið verði eftir ályktun kirkjuþings 2017 um hlutdeild unga fólksins í kirkjustarfi og stjórn og ályktun sama þings um að jöfn hlutföll kynja skuli ávallt vera í öllum stjórnnum, nefndum og ráðum á vegum þjóðkirkjunnar.

Kirkjuþing hvetur til að hið góða og mikilvæga starf Fjölskylduþjónustu kirkjunnar verði kynnt betur fyrir söfnuðum landsins.

Kirkjuþing minnir á mikilvægi þess að vandað verði til verka við skipulagsbreytingar vegna viðbótarsamnings kirkju og ríkis. Fyllsta samráðs og gagnsæis verði gætt í hvívetna.

Kirkjuráð þakkaði kirkjuþingi góðar ábendingar og mun taka þær til greina.

2. mál. Skýrsla um fjármál þjóðkirkjunnar.

Flutt af kirkjuráði.

Kirkjuþing 2019 samþykkir endurskoðaða ársreikninga þjóðkirkjunnar og Kristnisjóðs fyrir árið 2018.

Fjármálahópur kirkjuráðs hefur til meðferðar undirbúning að gerð fjárhagsáætlunar þjóðkirkjunnar vegna ársins 2020.

17. mál. Þingsályktun um Jafnréttisstefnu þjóðkirkjunnar.

Kirkjuþingið lagði áherslu á að unnið verði áfram með Jafnréttisstefnuna þannig að tekið verði á jafnrétti á víðari grundvelli en nú er. Jafnréttisstefnan verður sett á vef kirkjunnar, kirkjan.is. Forseti kirkjuráðs mun fylgja jafnréttisstefnunni eftir hvað varðar skyldur kirkjuráðs, í samráði við jafnréttisnefnd kirkjunnar.

Jafnréttisstefnan hefur verið birt á vef kirkjunnar, www.kirkjan.is.

19. mál. Starfsreglur um breyting á starfsreglum um kirkjuráð nr. 817/2000, með síðari breytingum.

Láðst hafði að geta þess í starfsreglum um kirkjuráð að það ætti að skipa Strandarkirkjunefnd. Kirkjuþing 2019 samþykkti breytinguna á starfsreglunum. Auglýsing um breytingu á starfsreglunum hefur verið birt í Stjórnartíðindum og starfsreglurnar verið uppfærðar á vef kirkjunnar, kirkjan.is.

21. mál. *Pingsályktun um skipun nefndar til endurskoðunar á starfsreglum um íslensku þjóðkirkjuna erlendis.*

Kirkjuþing samþykkir að skipuð verði þriggja manna nefnd til þess að endurskoða starfsreglur um íslensku þjóðkirkjuna erlendis nr. 1003/2005, með síðari breytingu. Biskup Íslands, kirkjuráð og utanríkisráðherra tilnefni hver um sig einn nefndarmann. Biskup Íslands skipi nefndina og skal sá sem biskup tilnefnir vera formaður hennar. Nefndin skili tillögum sínum að breyttum starfsreglum til kirkjuráðs sem leggur þær fram sem tillögur að nýjum starfsreglum fyrir kirkjuþing 2020.

Kirkjuráð samþykkti að tilnefna eftirfarandi tvo aðila sem aðal- og varamann í nefnd um endurskoðun starfsreglna um íslensku þjóðkirkjuna erlendis: séra Sigurð Arnarson og séra Örnú Grétarsdóttur.

35. mál. *Pingsályktun um kaup og sölu fasteigna.*

Kirkjuþing 2019 heimilaði sölu eftirtalinna fasteigna í eigu kirkjumálasjóðs: Suðurprófastsdæmi: Jörðin Hraungerði og Voli, Flóahreppi.

Vestfjarðprófastsdæmi: Hellisbraut 4, Reykhólahreppi. Miðtún 12, Ísafirði, Ísafjarðarbæ. Árnes I

Eyjafjarðar- og Þingeyjarprófastsdæmi: Skeggjastaðir

Austurlandsprófastsdæmi: Hamrahlíð 12, Vopnafirði.

Reykjavíkprófastsdæmi vestra: Kirkjuhúsið, Laugavegi 31, Reykjavík. Heimildarákvæði um sölu fasteigna gilda fram að kirkjuþingi 2021.

36. mál. *Starfsreglur um breyting á starfsreglum um skipulag kirkjunnar í héraði nr. 1026/2007, með síðari breytingum.*

Kirkjuþing samþykkti að skyldan til að leggja til prestssetur í neðangreindum prestaköllum myndi falla brott:

Kjalarnesprófastsdæmi: Mosfellsprestakall. Útskálaprestakall.

Eyjafjarðar- og Þingeyjarprófastsdæmi: Dalvíkurprestakall. Laugalandsprestakall.

Ákvæði til bráðabirgða. Prestur sem þjónar í prestakalli, sem tilgreint er í starfsreglum þessum, við gildistöku þeirra, getur setið prestssetrið áfram samkvæmt gildandi lögum og starfsreglum hverju sinni, uns skipunartími hans rennur út eða honum er veitt lausn frá embætti.

Starfsreglurnar hafa verið birtar í stjórnartíðindum og verið uppfærðar á vef kirkjunnar, kirkjan.is.

37. mál. Þingsályktun um kaup og sölu fasteigna.

Kirkjuþing 2019 heimilaði sölu eftirtalinna fasteigna í eigu kirkjumálasjóðs:

Kjalarnesprófastsdæmi: Útskálaprestakall, Skagabraut 30, Suðurnesjabær.

Eyjaþing- og Þingeyjarprófastsdæmi: Dalvíkurprestakall, Dalbraut 2, Dalvík.

Heimildarákvæði um sölu fasteigna gilda fram að kirkjuþingi 2021.

39. mál. Þingsályktun um breytingu á fasteignastefnu þjóðkirkjunnar.

Eftirfarandi breyting var gerð á 19. gr. fasteignastefnunnar (auglýsingaskylda vegna útleigu). Fasteignir kirkjumálasjóðs, sem seldar eru eða leigðar ótímabundið eða til lengri tíma en fimm ára, skulu auglýstar til sölu eða leigu og öllum gefinn kostur á að bjóða í þær. Kirkjuþing getur samþykkt undantekningar frá þessu í einstökum tilvikum. Þess skal ávallt gætt að tryggja viðhlítandi landsréttindi kirkna og kirkjugarða ef við á, áður en sala eða leiga fer fram.

Fasteignastefnan hefur verið uppfærð og uppfært eintak hennar birt á vefsíðu þjóðkirkjunnar.

- Mál biskups og þingmanna.

Sameiningar prestakalla.

Kirkjuþing samþykkti eftirfarandi breytingar á prestakallaskipaninni:

Mál 3., 6., 7., 8., 10. Flutt af biskupi Íslands

3. mál. Sameining Breiðholts-, Fella og Hólaprestakalls, Reykjavíkurprófastsdæmi eystra, í eitt prestakall, Breiðholtsprestakall.

6. mál. Heiti Garða- og Hvalfjarðarstrandarprestakalls í Vesturlandsprófastsdæmi breytist í Garða- og Saurbæjarprestakall.

7. mál. Flateyjarsókn, Breiðafjarðar- og Strandaprestakalli, Vestfjarðaprófastsdæmi tilheyri Stykkishólmsprestakalli, Vesturlandsprófastsdæmi.

8. mál. Skarðssókn, Breiðafjarðar- og Strandaprestakalli, Vestfjarðaprófastsdæmi tilheyri Dalaprestakalli, Vesturlandsprófastsdæmi.

10. mál. Sameining Súðavíkursóknar, Vatnsfjarðarsóknar og Ögursóknar. Heiti hinnar nýju sóknar verði Súðavíkursókn.

Starfsreglurnar hafa verið birtar í Stjórnartíðindum og á vefsíðu þjóðkirkjunnar.

15. mál. Tillaga til þingsályktunar um mótun stefnu þjóðkirkjunnar í málefnum fólks á flótta, hælisleitenda og innflytjenda

Kirkjuþing 2019 samþykkti að skipaður verði þriggja manna starfshópur til að móta stefnu og verklagsreglur þjóðkirkjunnar í málefnum hælisleitenda, fólks á flótta og innflytjenda. Biskup Íslands skipi starfshópin. Nefndin skili tillögum sínum á framhaldsþinginu í mars næstkomandi.

16. mál Þingsályktun um að þjóðkirkjan sækji um fulla aðild að samtökum evangelískra kirkna í Evrópu GEKE/CPCE.

Kirkjuþing 2019 samþykkti að beina því til biskups Íslands að sækja, f.h. þjóðkirkjunnar, um fulla aðild að samtökum evangelískra kirkna í Evrópu GEKE/CPCE.

Biskup mun fylgja málinu eftir.

40. mál. Þingsályktun um tónlistarstefnu þjóðkirkjunnar.

Kirkjuþing 2019 samþykkti endurskoðaða tónlistarstefnu þjóðkirkjunnar.

Tónlistarstefnan var birt á vefsvæði kirkjunnar, kirkjan.is.

Önnur mál.

22. mál. Þingsályktun um úttekt á prestssetra- og kirkjujörðum vegna endurheimtar votlendis og skógræktar.

Þingmannamál.

Kirkjuþing ályktar að þegar verði hafist handa við að gera úttekt á því hvaða jarðnæði í eigu þjóðkirkjunnar geti hentað til skógræktar í stórum stíl sem og til endurheimtar votlendis. Úttekt þeirri skal lokið fyrir kirkjuþing haustið 2020. Jafnframt verði í þeirri úttekt hugað að umhverfisvænum virkjunarkostum, þar sem það á við. Í framhaldinu (haust 2020) verði lögð fyrir kirkjuþing ályktun þar sem þjóðkirkjan skuldbindur sig með verkefnaáætlun til 10 ára hvar skuli ráðast í skógrækt og/eða endurheimt votlendis og skuli verkefninu vera lokið haustið 2030. Sú tímasetning tekur mið af IPCC-skýrslu Sameinuðu þjóðanna frá því í október 2018, þar sem fram kemur að jarðarbúar hafi tíu ár til viðsnúnings í loftslagsmálum til að halda hlýnun andrúmsloftsins innan við 1,5 gráður.

Kirkjuráð fól umhverfisnefnd þjóðkirkjunnar að hrinda ofangreindri ályktun í framkvæmd.

26. mál. Þingsályktun um úttekt á aðgengi fatlaðra og hreyfihamlaðra.

Þingmannamál.

Kirkjuþing beinir því til kirkjuráðs að gerð verði úttekt á aðgengi fatlaðra og hreyfihamlaðra að kirkjum og öðru því húsnæði þar sem starf þjóðkirkjunnar, stofnana hennar og einstakra safnaða fer fram. Í framhaldi af því verði síðan unnin áætlun um það, hvernig bæta megi aðgengið þar sem því er áfátt. Kirkjuráð skili niðurstöðum þessarar úttektar og áætlunargerðar til kirkjuþings 2020.

Kirkjuráð samþykkti að fela fasteignasviði Biskupsstofu að annast um framkvæmd þessarar samþykktar kirkjuþings og kalla til samstarfs þá aðila sem málið varðar í hverju prestakalli.

Greint er frá úttektinni síðar í skýrslu þessari.

Covid-19

Covid-19 heimsfaraldurinn og afleiðingar hans hafa haft áhrif á starf kirkjunnar. Á nokkrum fundum kirkjuráðs var rætt um faraldurinn og áhrif hans á kirkjulegt starf, viðbrögð kirkjunnar og breytta starfshætti. Kirkjuráð fékk á sinn fund samráðshóp, sem er biskupi til ráðuneytis varðandi viðbrögð kirkjunnar vegna faraldursins, en samráðshópurinn kynnti fyrirbyggjandi verkefni og verkáætlun.

Kirkjuráðsmenn ræddu breytt messuform og samþykktu að vinna að því að tryggja prestum og djáknum vettvang til að veita örugga sálgæslu á netinu. Fulltrúar kirkjuráðs ásamt framkvæmdastjóra hófu yfirferð á fjarfundalausnum fyrir sálgæslu. Málið er í vinnslu.

Mál lögð fram af kirkjuráði á kirkjuþingi 2020.

Kirkjuráð leggur fram sex mál. Þau eru eftirfarandi:

1. mál. Skýrsla kirkjuráðs.

Að venju leggur kirkjuráð fram skýrslu um störf sín á kirkjuþingsárinu. Skýrsla þessi ásamt fylgiskjölum er lögð fyrir kirkjuþing 2020 skv. starfsreglum um kirkjuráð nr. 817/2000, með síðari breytingum.

Vísað er til Árbókar kirkjunnar þar sem einnig er að finna greinargóðar skýrslur um kirkjustarfið.

2. mál. Skýrsla um fjármál þjóðkirkjunnar.

Skýrsla um fjármál þjóðkirkjunnar eru lögð fram á kirkjuþingi ásamt fjárhagsáætlun ársins. Reikningar stofnana og sjóða vegna ársins 2018 eru aðgengilegir öllum kirkjuþingsfulltrúum. Ríkisendurskoðun skilar endurskoðunarskýrslu vegna sjóða og stofnana kirkjunnar fyrir árið 2018.

13. mál. Tillaga til þingsályktunar um kaup og sölu fasteigna.

Kirkjuráð samþykkti á fundi sínum 11. mars sl. að óska eftir söluheimild fyrir jörðina Syðra-Laugaland. Ekki er lengur skylda til að leggja til prestsbústað á Laugalandi í Eyjafjarðar- og Þingeyjarprófastsdæmi og um leið ekki lengur búsetuskylda prestsins. Kirkjuráð hefur átt í viðræðum við áhugasama kaupendur og óskað verðmats fasteignasala.

15. mál. Tillaga til þingsályktunar um breytingu fasteignastefnu þjóðkirkjunnar.

Kirkjuráð samþykkti á fundi sínum 12. ágúst sl. að leggja fram tillögu til þingsályktunar um breytingu á fasteignastefnu þjóðkirkjunnar.

Hugmynd þessi er unnin af umhverfishópi kirkjunnar

16. mál Tillaga til þingsályktun um skipun starfshóps til að vinna að mótun heildstæðrar eignastefnu þjóðkirkjunnar.

Kirkjuráð samþykkti á fundi sínum 12. ágúst sl. að leggja fram tillögu til þingsályktunar um skipun starfshóps til að vinna að mótun heildstæðrar eignastefnu þjóðkirkjunnar. Kirkjuráð telur brýnt að fyrir liggi stefna þjóðkirkjunnar yfir allar eignir hennar bæði lausar og fastar. Takmarkast stefnan ekki við eignir sem eru (eða hafa verið) í vörslu kirkjumálasjóðs. Með fjárstjórnarvaldi kirkjuþings þarf að vera til staðar heildstæð stefna um nýtingu þess fjár og höfuðstóls sem að baki er en eignastefna þjóðkirkjunnar myndi m.a. setja ramma um ráðstöfun þess fjármagns sem bundið er í eignum þjóðkirkjunnar, lausum og föstum, sem úr verða af eða hafa orðið til af framlagi ríkisins eða úr arfi kirkjunnar sjálfrar.

23. mál. Tillaga til þingsályktunar um verkáætlun vegna umhirðu jarða þjóðkirkjunnar 2021-2031

Kirkjuráð samþykkti á fundi sínum 12. ágúst sl. að leggja fram tillögu til þingsályktunar um verkáætlun vegna umhirðu jarða þjóðkirkjunnar 2021-2031. Upphaf þessa máls má rekja til 22. máls kirkjuþings 2019, þegar kirkjuþing samþykkti þingsályktun um úttekt á prestssetra- og kirkjujörðum vegna endurheimtar votlendis og skógræktar. Kirkjuþing ályktaði að þegar yrði hafist handa við að gera úttekt á því hvaða jarðnæði í eigu þjóðkirkjunnar gæti hentað til skógræktar í stórum stíl sem og til endurheimtar votlendis. Úttektinni skyldi ljúka fyrir kirkjuþing 2020. Kirkjuráð samþykkti á 302. fundi þann 13. nóvember 2019 að beina því til umhverfisnefndar þjóðkirkjunnar að hrinda ofangreindri

ályktun í framkvæmd sem hún gerði í samráði við ábendingar frá Skógræktinni og Landgræðslunni. Verkefnaáætlun þessa máls er því lögð fram í samræmi við þingsályktunartillöguna sem unnið var eftir.

Fasteignir.

Um fasteignir þjóðkirkjunnar gilda starfsreglur um prestssetur og aðrar fasteignir þjóðkirkjunnar nr. 950/2009, með síðari breytingum og Fasteignastefna þjóðkirkjunnar sem samþykkt var á kirkjuþingi 2018 en breytt lítillega á kirkjuþingi 2019.

Kirkjuráð annast um rekstur fasteigna kirkjumálasjóðs sem felst m.a. í því að annast viðhald eignanna í samræmi við samþykktu fjárhagsáætlun, gæta réttinda og varðveita þau sem tengjast eignunum, sjá um tryggingar og halda uppi lögskilum.

- Um fasteignasvið.

Fasteignasvið þjóðkirkjunnar er starfrækt af kirkjuráði. Þar er sinnt daglegum rekstri þeirra verkefna sem kirkjuráði eru falin í starfsreglum þessum, eftir nánari fyrirmælum nefndarinnar og ráðsins. Kirkjuráð skipar sviðsstjóra fasteignasviðs og felur honum að annast daglegan rekstur fasteigna og eignaumsýslu samkvæmt samþykktri fjárhags- og framkvæmdaáætlun. Framkvæmdastjóri kirkjuráðs gegnir starfi sviðsstjóra fasteignasviðs.

Verkefni fasteignasviðsins voru til umfjöllunar á öllum fundum kirkjuráðs á starfsárinu enda einn stærsti málaflokkur kirkjuráðs. Skal nú gerð grein fyrir umfangsmestu málum á sviðinu en að öðru leyti vísast til fundargerða kirkjuráðs á starfsárinu, nóvember 2019 til september 2020 og framkvæmdaáætlana fasteignasviðs 2019-2021 og 2021-2023. Þar er að finna nákvæmt yfirlit yfir allar nauðsynlegustu viðhalds-framkvæmdir á eignum kirkjumálasjóðs, s.s. prestsseturshúsum og öðrum eignum.

- Seldar fasteignir.

Tveir prestsbústaðir voru seldir á starfsárinu. Fyrrum prestsbústaður að Hlíðartúni 28, Höfn og Skagabraut 30, Suðurnesjabæ. Fasteignin Hlíðartún 28, Höfn í Hornafirði var einnig seld á árinu. Búið er að samþykkja tilboð í fyrrum prestssetursjörðina Hraungerði í Flóahreppi og í fasteignina Laugaveg 31, Reykjavík.

- *Helstu viðhaldsverkefni.*

Stærstu viðhaldsframkvæmdir á starfsárinu voru við prestsbústaðina í Ólafsvík, kirkjubæklaustri, Heydölum, Möðruvöllum, Syðra Laugalandi og Bolungavík. Þá voru framkvæmdir í Laufási vegna prestaskipta og á Djúpavogi, en stefnt er á að framkvæmdir á Djúpavogi ljúki á árinu. Engir nýir prestbústaðir voru keyptir á árinu. Unnið hefur verið að nokkrum minni viðhaldsverkefnum í öðrum prestbústöðum. Vikið er að helstu viðhaldsverkefnum í Skálholti í undirkafla um Skálholt.

Verkefni kirkjuráðs á sviði fjármála.

Verkefni kirkjuráðs á sviði fjármála voru til umfjöllunar á flestum fundum á starfsárinu. Verkefnin hafa verið með hefðbundnu sniði að öðru leyti en því að framlengdur var frestur umsækjenda í jöfnunarsjóð sókna til 1. september 2020, vegna Covid-19 heimsfaraldursins. Þá var fjárhagsáætlun þjóðkirkjunnar - biskupsstofu til kirkjuþings skilað 28. ágúst þar sem kirkjuþing er nú haldið í september en ekki í nóvember eins og venja er.

Kirkjuráð gerir grein fyrir fjármálum sjóða og stofnana kirkjunnar í 2. máli kirkjuþings 2020; *Skýrsla um fjármál þjóðkirkjunnar* og vísast til hennar um þau verkefni.

Stofnanir sem heyra undir kirkjuráð.

Stofnanir og nefndir skila skýrslum í Árbók kirkjunnar og er vísað þangað til nánari greinargerða um starfsemi þeirra. Sú umfjöllun sem hér fer á eftir er til fyllingar því eða sérstakrar áreitingar á atriðum sem kirkjuráð vill vekja athygli kirkjuþings á.

Skálholt

- *Skálholtsstaður.*

Biskup Íslands og kirkjuráð hafa forræði um framkvæmdir í Skálholti og starfrækslu Skálholtsstaðar. Skálholtsstaður og Skálholtsskóli og hafa verið rekin sem ein rekstrareining síðastliðin ár. Um Skálholt gilda lög nr. 32/1963 um heimild handa ríkisstjórninni til þess að afhenda þjóðkirkju Íslands Skálholtsstað og um Skálholtsskóla lög nr. 22/1993. Í lögum um Skálholtsskóla nr. 22/1993 er kveðið á um hlutverk og stjórnun Skálholtsskóla. Kirkjuráð ber stjórnunarlega og fjárhagslega ábyrgð á rekstri skólans fyrir hönd þjóðkirkjunnar.

Vegna Covid-19 var ekki haldinn fundur í Skálholti þetta starfsárið en kirkjuráð fjallaði þó um málefni Skálholts á flestum fundum sínum.

Kirkjuráð samþykkti á fundi sínum 1. nóvember 2019, að reikningshald vegna Skálholtsstaðar og Skálholtsskóla yrði frá og með 1. janúar 2020 á hendi Skálholtsstaðar í stað þess að vera unnið á Biskupsstofu. Umsjón með endurskoðun reikninga yrði áfram á hendi Biskupsstofu.

Stjórn Skálholts er skipuð af kirkjuráði. Í henni sitja sem aðalmenn: Drífa Hjartardóttir, bóndi og forseti kirkjuþings, sr. Óskar Hafsteinn Óskarsson, sóknarprestur í Hrunaprestakalli, Suðurprófastsdæmi og Sólborg Lilja Steinþórsdóttir, hóteltjóri. Til vara: Þórarinn Þorfinnsson, bóndi á Spóastöðum í Biskupstungum, Olga Eleonora Marcher Egonsdóttir, fjármálastjóri og Árborg Arnþórsdóttir, ferðamálafulltrúi.

- *Fasteignir í Skálholti.*

Um helstu viðhaldsverkefni í Skálholti ber að nefna að framkvæmdir eru hafnar í Skálholtsskóla og hönnun á móttökuhúsi í Skálholti er að ljúka. Framkvæmdir á útitröppum við Skálholtskirkju eru hafnar. Kirkjuráð samþykkti að farið yrði í viðgerð á þaki Skálholtskirkju, turni og ytra byrði vegna neyðarástands sem komið var upp í kirkjunni. Undirbúningsvinna við verkið er hafin, en sú vinna fer fram í samráði við Minjastofnun. Vísað er til yfirlits frá fasteignasviði um verkefni sviðsins sem fylgir skýrslu þessari.

Nýr ráðsmaður, Gunnar Óskarsson, hóf störf í Skálholti um mitt sumar en hann er ráðinn til Þjóðkirkjunnar-Biskupsstofu og mun því auk þess að sinna umsjón og viðhaldi fasteigna í Skálholti taka að sér umsjón með verklegum framkvæmdum, viðhaldsverkefnum og tengdum verkefnum við tiltekna fasteignir í Suðurprófastsdæmi.

- *Útboð á Skálholtsskóla.*

Kirkjuráð samþykkti að rekstur Skálholtsskóla yrði boðinn út. Gengið var frá samningi við Sigurbjörgu Ólafsdóttur 7. júlí 2020.

Eftirtalin gögn eru aðgengileg í gagnaherbergi kirkjuþings:

Fundargerðir stjórnar Skálholts og skólaráðs Skálholtsskóla.

Leigusamningur um rekstur í Skálholtsskóla.

- *Verndarsjóður Skálholtsdómkirkju.*

Stjórn Skálholtsstaðar samþykkti stofnun Verndarsjóðs Skálholtsdómkirkju með skipulagsskrá dags. 11. ágúst 2016. Markmið sjóðsins var að afla fjármuna, varðveita þá og ráðstafa til endurbóta og viðhalds í og við Skálholtsdómkirkju. Stjórn sjóðsins var

skipuð þremur mönnum, og þremur til vara. Biskup tilnefndi einn stjórnarmann og einn til vara, kirkjuráðs einn og til vara og biskup og kirkjuráð ein stjórnarmann sameiginlega og einn til vara. Skipunartími stjórnar var til 30. júní 2019. Á fundi kirkjuráðs, 11. – 12. desember 2019, skipaði kirkjuráð eftirfarandi aðila í stjórn Verndarsjóðs Skálholtsdómkirkju. Aðalmenn voru skipaðir: Árni Gunnarsson rekstrarhagfræðingur, formaður, Erlendur Hjaltason, formaður Skálholtsfélagsins, Kristín Ingólfssdóttir, fv. rektor HÍ. Varamenn voru skipaðir: Séra Helga Kolbeinsdóttir, æskulýðsprestur í Digraneskirkju, Hreinn Loftsson, lögmaður og Bergþóra Baldursdóttir, hjúkrunarfræðingur Kirkjuráð þakkar stjórn Verndarsjóðsins fyrir störf sín.

- *Skólaráð Skálholtsskóla.*

Á fundi kirkjuráðs, 11.12. desember 2019, skipaði kirkjuráð eftirfarandi aðila í Skólaráð Skálholtsskóla: Aðalmenn voru skipaðir: Sr. Óskar Hafsteinn Óskarsson, sóknarprestur í Hruna – formaður, Ásborg Arnþórsdóttir, ferðamálafulltrúi uppsveita Árnessýslu og Sigurður Sigursveinsson, framkvæmdastjóri Háskólafélags Suðurlands. Varamenn voru skipaðir: Séra Dagur Fannar Magnússon, prestur í Heydölum, Margrét Bóasdóttir, verkefnisstjóri kirkjutónlistar og Magnea Sverrisdóttir, djákni og verkefnisstjóri á Biskupsstofu.

Tónskóli Þjóðkirkjunnar.

Tónskóli Þjóðkirkjunnar starfar samkvæmt starfsreglum um kirkjutónlist á vegum Þjóðkirkjunnar nr. 1074/2017. Samkvæmt starfsreglunum starfrækir kirkjan Tónskóla Þjóðkirkjunnar „sem annast um menntun organista og kirkjutónlistarfræðslu þeirra og annars tónlistarfólks innan kirkjunnar. Tónskólinn heyrir undir kirkjuráð. Skólinn starfar eftir námsskrá sem kirkjuráð samþykkir“. Kirkjuráð skipar þriggja manna kirkjutónlistarráð sem stjórn Tónskóla Þjóðkirkjunnar og fagráð í kirkjutónlistarmálum. Í ráðinu sitja nú Guðmundur Sigurðsson, organisti formaður, Helga Þórdís Guðmundsdóttir, organisti og sr. Sigurjón Árni Eyjólfsson, héraðsprestur. Varamenn eru sr. Guðmundur Karl Brynjarsson, sóknarprestur, Hákon Tumi Leifsson, organisti og sr. Irma Sjöfn Óskarsdóttir, prestur. Björn Steinar Sólbergsson, organisti, er skólastjóri Tónskóla Þjóðkirkjunnar.

Fjölskylduþjónusta kirkjunnar.

Fjölskylduþjónusta kirkjunnar veitir sérhæfða þjónustu í fjölskyldumálum á grundvelli kristinna lífsgilda. Fjölskylduþjónustan er á sviði sálgæslu- og kærleiksþjónustu kirkjunnar og lýtur faglegru forystu biskups Íslands, en heyrir að öðru leyti undir kirkjuráð. Kirkjuráð ræður forstöðumann Fjölskylduþjónustu kirkjunnar og skal hann vera prestur með sérmenntun á starfssviði stofnunarinnar. Hann ræður starfsfólk í samráði við biskup Íslands. Kirkjuráð setur forstöðumanni erindisbréf. Í ákvæði til bráðabirgða í starfsreglum um Fjölskylduþjónustu kirkjunnar er kirkjuráði heimilt að ráða forstöðumann úr röðum starfsmanna stofnunarinnar tímabundið og hefur sú heimild verið nýtt undanfarin ár. Starfsmenn Fjölskylduþjónustunnar hafa tekist þessa ábyrgð á hendur með því að takast á hendur forstöðu tímabundið tvö ár í senn. Fjölskylduþjónustan hefur lotið forstöðu Rannveigar Guðmundsdóttir, félagsráðgjafa en bæði hún og Elísabet Berta Bjarnadóttir, félagsráðgjafi, hyggja á starfslok sökum aldurs. Þær Andrea Baldursdóttir, félagsráðgjafi og Guðrún Kolbrún Otterstedt, félagsráðgjafi hófu störf á starfsárinu. Fjölskylduþjónustan hefur nú aðsetur í Háteigskirkju. Fyrirhugað er að ráða forstöðumann fyrir Fjölskylduþjónustu kirkjuna á þessu ári.

Stjórn Kirkjuhússins-Skálholtsútgáfunnar.

Samkvæmt skipulagsskrá Kirkjuhússins – Skálholtsútgáfunnar skal kirkjuráð skipa þrjá af níu stjórnarmönnum. Einn fulltrúi er skipaður árlega og nær hver skipun til þriggja ára í senn. Sr. Sigfús Kristjánsson sat í stjórn Kirkjuhússins – Skálholtsútgáfunnar en hefur nýlega lokið störfum eins og fram hefur komið. Kirkjuráð samþykkti á fundi sínum, 3. september sl. að sr. Hildur Björk Hörpudóttir, nýr sviðsstjóri fræðslu- og kærleiksþjónustusviðs yrði tilnefnd sem fulltrúi kirkjuráðs í hans stað.

Strandarkirkja í Selvogi.

Kirkjuráð hefur forræði yfir málefnum Strandarkirkju. Strandarkirkjunefnd er skipuð af kirkjuráði og hefur nefndin umsjón með rekstri kirkjunnar fyrir hönd kirkjuráðs. Í Strandarkirkjunefnd sitja Ragnhildur Benediktsdóttir, fyrrverandi skrifstofustjóri biskupsstofu, formaður, sr. Gunnar Jóhannesson prestur í Selfossprestakalli og sr. Baldur Kristjánsson fyrrverandi sóknarprestur í Þorlákshafnarprestakalli. Varamenn eru Sigurbjörg Nielsdóttir Hansen, fjármálastjóri biskupsstofu og Margrét Jónsdóttir, bóndi. Nefndin er skipuð til 31. maí 2023.

Kirkjuþing unga fólksins.

Kirkjuþing unga fólksins kemur saman árlega. Hlutverk þess er að ræða stöðu og hlutverk ungs fólks í þjóðkirkjunni og í samfélagi kirkna um heim allan. Þar eiga sæti fulltrúar prófastsdæma þjóðkirkjunnar og fulltrúar frá KFUM og KFUK með málfrelsi, tillögurétti og atkvæðisrétti. Fulltrúarnir skulu vera á aldrinum 14 til 30 ára og skráðir í þjóðkirkjuna. Kirkjuþing unga fólksins er vettvangur ungs fólks til að hafa áhrif á starfsemi kirkjunnar.

Kirkjuþingi unga fólksins hefur ekki verið haldið á starfsárinu, en því var frestað í tvígang vegna Covid-19 heimsfaraldursins og áhrifa hans á íslenskt samfélag.

Önnur viðfangsefni.

- *Starfsáætlun kirkjuráðs vegna komandi starfsárs.*

Biskup Íslands lagði fram að starfsáætlun kirkjuráðs vegna komandi starfsárs á 302. fundi, 13. nóvember 2019. Kirkjuráð samþykkti áætlunina sem fylgt var eftir að mestu leyti en vegna Covid-19 heimsfaraldurs kom til lítillegra breytinga.

- *Samningur STEFs og þjóðkirkjunnar.*

Kirkjuráð samþykkti að gengið yrði til samninga við STEF en gengið var frá tímamótasamningi hinn 16. júní 2020. Samningurinn lýtur að því að greiða réttihöfum fyrir notkun tónlistar í öllu helgihaldi kirkjunnar. Tónlist nýtur höfundarréttar og greiðslu samkvæmt alþjóðlegum samningum í 70 ár eftir dauða höfundar.

Forsaga málsins er sú að felldar voru niður reglur mennta- og menningarmálaráðuneytisins frá 1974 um þóknun til höfunda vegna flutnings tónverka við guðþjónustur og aðrar kirkjulegar athafnir. Settar voru nýjar reglur þar sem ráðuneytið veitti STEFi og þjóðkirkjunni heimild til að ganga til samninga um sömu efnisþætti.

Greiðsla kirkjunnar til STEFs fyrir tónlistarnotkun er rúmlega þrettán milljónir króna árlega og er þá búið að greiða fyrir flutning tónlistar í messum, útförum og brúðkaupum, auk alls annars auglýsts safnaðarstarfs, alls um 8000 athafnir á ári. Einnig munu STEF og þjóðkirkjan stofna nýjan og öflugan tónlistarsjóð, sem tekur við af Tónmenntasjóði kirkjunnar. Í hann munu renna 20% af greiðslum kirkjunnar í sjóðinn. Hlutverk sjóðsins verður að styðja vöxt og viðgang kirkjutónlistarinnar.

Nýi sjóðurinn sem verður stofnaður samkvæmt samningnum mun heita *Tónlistarsjóður þjóðkirkjunnar og STEFs*. Sjóðnum verður sett sérstök skipulagsskrá.

- *Orgelnefnd*

Á 314. fundi kirkjuráðs fjallaði kirkjuráð um drög starfshóps Söngmálastjóra Þjóðkirkjunnar að starfsreglum um Orgelnefnd. Kirkjuráð samþykkti reglurnar en taldi óþarft að leggja þær fram á kirkjuþingi. Reglurnar fylgja skýrslu þessari.

- *Opið hús fyrir heimilislausar konur – Dagsetur*

Á tveimur fundum kirkjuráðs var hugmynd biskups um stofnun dagseturs fyrir heimilislausar konur rædd. Í annað skiptið mættu fulltrúar starfshóps um dagsetur fyrir heimilislausar til fundar og fóru yfir stöðu málsins. Kirkjuráð hefur samþykkt að dagsetrinu skyldi koma upp og að málið skyldi vinna áfram. Fjárveiting til verkefnisins liggur fyrir í fjárhagsáætlun Þjóðkirkjunnar fyrir árið 2020.

Fyrirhugað er að dagsetrið muni vera til húsa í Grensáskirkju, þar sem Tónskólinn hefur haft aðsetur. Hjálparstarf kirkjunnar verður falið að sjá um rekstur dagsetursins en dagsetrið verður fjármagnað af Þjóðkirkjunni.

Í starfshópnum sitja Ragnheiður Sverrisdóttir, djákni, sr. Hjalti Jón Sverrisson, prestur í Lauganeskirkju og Vilborg Oddsdóttir, félagsráðgjafi hjá Hjálparstarfi kirkjunnar. Sr. Hreinn S. Hákonarson, sérþjónustuprestur og fyrrum fangaprestur er hópnum til ráðuneytis.

- *Jafnréttisstefna Þjóðkirkjunnar*

Kirkjuráð fjallaði um jafnréttisstefnu Þjóðkirkjunnar og yfirfor skyldur kirkjuráðs sem þar eru tilgreindar, á 311. fundi sínum 10. júní 2020. Kirkjuráð samþykkti að lagðar yrði fram tillögur að breytingum á starfsreglum um þingsköp kirkjuþings í samræmi við ákvæði jafnréttisstefnu Þjóðkirkjunnar.

- *Uppstillingarnefnd*

Kirkjuþing áréttaði að farið verði eftir ályktun kirkjuþings 2017 um hlutdeild unga fólksins í kirkjustarfi og stjórn og ályktun sama þings um að jöfn hlutföll kynja skuli ávallt vera í öllum stjórnnum, nefndum og ráðum á vegum Þjóðkirkjunnar. Til að vanda betur skipan í nefndir svo tekið sé tillit til kynjajafnræðis, kynslóðajafnræðis, landshluta-dreifingar, umhverfisverndaráherslna og fjölbreytileika í nefndum þótti rétt að setja upp sérstaka nefnd sem hafi yfirsýn yfir allar nefndir Þjóðkirkjunnar og geti stillt upp nefndum svo framangreindum viðmiðum sé fylgt. Biskup Íslands og kirkjuþing geta einnig leitað til uppstillingarnefndar. Kirkjuráð samþykkti á fundi sínum, 6-7. janúar 2020

að skipa eftirfarandi aðila sem aðalmenn í uppstillingarnefnd: sr. Hildur Björk Hörpudóttir, sviðsstjóri fræðslu- og kærleikspjónustusviðs og jafnréttisfulltrúi þjóðkirkjunnar, formaður, sr. Grétar Halldór Gunnarsson, prestur í Grafarvogssókn og Berglind Hönnudóttir, kirkjuþingsfulltrúi. Varamenn voru skipaðir: sr. Dagur Fannar Magnússon, prestur í Heydölum, sr. Magnús Erlingssókn, prófastur Vestfjarða-prófastsdæmis og sóknarprestur Ísafjarðarkirkju og sr. Steinunn Arnþrúður Björnsdóttir, prestur í Neskirkju.

- *Úttekt kirkjuráðs á aðgengi fatlaðra og hreyfihamlaðra að kirkjum og safnaðarheimilum landsins*

Kirkjurád fylgdi eftir 26. máli kirkjuþings 2019 um framkvæmd úttektar á aðgengi fatlaðra og hreyfihamlaðra að kirkjum og safnaðarheimilum landsins. Útbúnir voru spurningarlistar í samráði við flutningsmenn málsins og með hliðsjón af viðmiðum Mannvirkjastofnunar um algilda hönnun. Í spurningarlistunum komu fram þau atriðum sem talið var brýnast að kanna. Lagt var upp með að framkvæmd úttekta gæti verið fljótleg og einföld. Með tölvupósti 10. janúar sl. var próföstum í hverju prófastsdæmi var falið að sjá til þess að spurningarlistarnir yrðu fyllt út á hverjum stað og að skila til biskupsstofu. Þannig var próföstum í sjálfsvald sett hvort þeir fælu formönnum sóknarnefnda, kirkjuvörðum, prestum eða öðrum aðilum framkvæmdina en gert var ráð fyrir að úttekt á hverjum stað tæki á bilinu 5-15 mínútur. Upphaflega var veittur frestur til 12. febrúar en frestinn þurfti að framlengja. Síðustu niðurstöður bárust 28. ágúst sl. Málið er í vinnslu hjá kirkjuráði.

- *Stefnumótun kærleikspjónustu þjóðkirkjunnar*

Á kirkjuþingi 2018, var samþykkt að fela kirkjuráði að skipa nefnd til að vinna að stefnumótun fyrir kærleikspjónustu þjóðkirkjunnar. Eftirfarandi aðilar voru skipaðir í nefndina: Sr. Þór Hauksson tilnefndur af Prestafélagi Íslands, Elísabet Gísladóttir, djákni, tilnefnd af Djáknafélagi Íslands og Ragnheiður Sverrisdóttir, djákni, verkefnisstjóri kærleikspjónustusviðs biskupsstofu. Á 314. fundi kirkjuráðs var samþykkt beiðni nefndarinnar um framlengt umboð til að ljúka vinnu sinni. Áfangaskýrsla nefndarinnar fylgir skýrslu þessari.

- *Flutningar biskupsstofu.*

Biskupsstofa flutti frá Laugavegi 31 í leiguhúsnæði að Katrínartúni 4, Reykjavík í október 2019. Aðlögunin hefur gengið vel. Kirkjuhúsið-Skálholtsútgáfan flutti í húsnæði á

jarðhæð Katrínartúns 4 og fyrirhugað er að Tónskólinn flytji á starfsstöð Biskupsstofu í september.

Lokaorð.

Skýrslur kirkjulegra stofnana og nefnda birtast í Árbók kirkjunnar sem nær öllu jöfnu yfir tímabilið frá 1. júní til 31. maí. Árbókin er gefin út á rafrænu formi, nema tölulegar upplýsingar um prófastsdæmi, prestaköll og sóknir.

Reykjavík í september 2020

Kirkjuráð

Agnes M. Sigurðardóttir, forseti kirkjuráðs

Arna Grétarsdóttir

Axel Árnason Njarðvík

Stefán Magnússon

Svana Helen Björnsdóttir

Fylgiskjöl:

1. Yfirlit verkefnisstjóra fasteignasviðs yfir stærstu framkvæmdir á árinu.
2. Framkvæmdaáætlun fasteignasviðs fyrir árin 2019 - 2021 og 2021 – 2023.
3. Fundargerðir stjórnar Skálholts og skólaráðs Skálholtsskóla.
4. Leigusamningur vegna reksturs í Skálholtsskóla.
5. Samþykktir uppstillingarnefndar.
6. Áfangaskýrsla nefndar um stefnumótun kærleiksþjónustu þjóðkirkjunnar og tillaga um áframhaldandi starf nefndarinnar.
7. Starfsreglur um orgelnefnd.